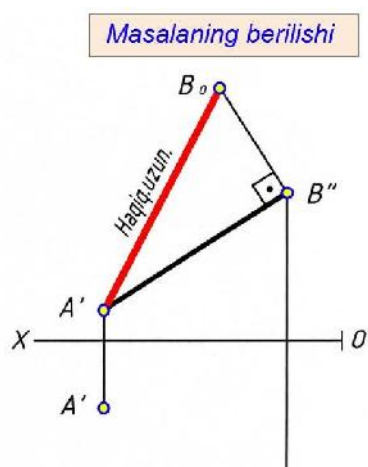
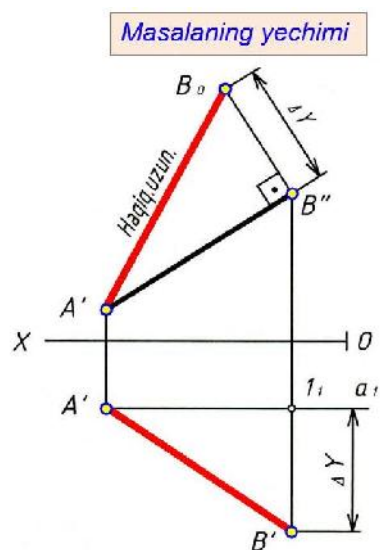

1-masala. Haqiqiy uzunligi bilan berilgan $[AB]$ to'g'ri chiziq kesmasining yetishmaydigan proyeksiyasi topilsin.

24 – chizma.

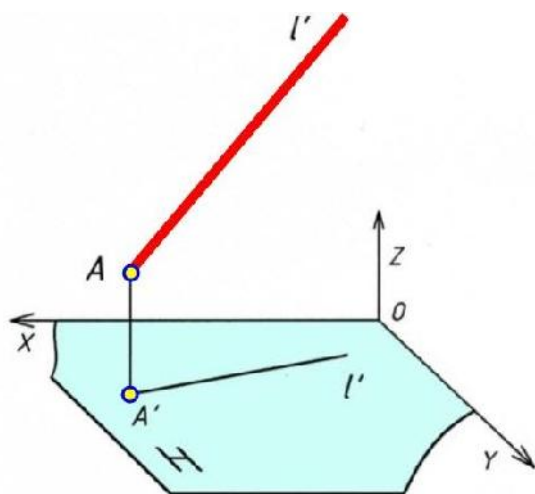
25 – chizma.

Frontal proyeksiyada $[AB]$ -to'g'ri chiziq kesmaning haqiqiy uzunligi, to'g'ri burchakli uchburchak usulidan foydalanib aniqlangan.(24-chizma). Uning $[A B]$ -kesma 1-katetga , $[B B_0]$ -kesma 2-katetga, ya'ni Y -o'lchamga va $|A B_0|$ haqiqiy uzunlikka teng. Gorizontaal proyeksiyada B -nuqtani topish kerak bo'ladi.

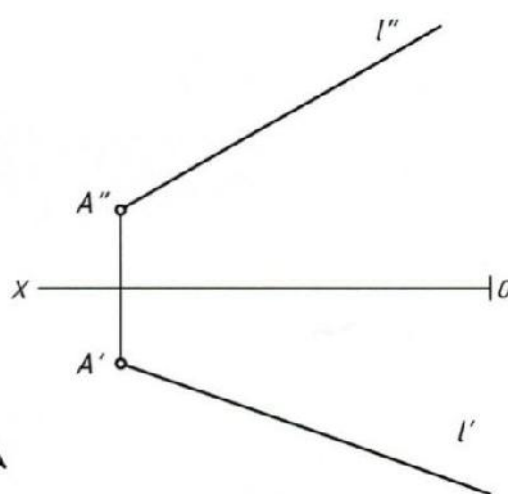
Masala quyidagi bosqichlarda yechiladi (25-chizma).

1. A -nuqta orqali $[ox]$ -o'qqa parallel a_1 chiziq chizib olamiz. $A \in a_1 [ox]$.
2. B -nuqtadan $[ox]$ -o'qqa perpendikulyar tushgan bog'lash chiziq, a_1 chiziqni kesib 1_1 -nuqtani hosil qiladi. $B B_0 = a_1 = 1_1$.
3. 1_1 -nuqtadan pastga (ikkinchi yechim yuqoriga) uzunligi $Y = |B B_0|$ ga teng o'lcham o'lchab B -nuqtani belgilaymiz.
4. A va B nuqtalarni tutashtirib $[AB]$ -kesmaning yetishmaydigan $[A B]$ -gorizontaal proyeksiyasiga ega bo'lamiz. Javob $[A B]$. [8]

2-masala. I-to'g'ri chiziqda A nuqtadan boshlab uzunligi 30mm bo'lgan [AK]-kesma o'lchab qoying (26, 27-chizmalar).

26 – chizma.

27 – chizma.

I-to'g'ri chiziq umumiy vaziyatda berilgan. A nuqta I-to'g'ri chiziqqa tegishli $A \in l$.

Masala quyidagi bosqichlarda yechiladi (28, 29 – chizmalar).

- I-to'g'ri chiziqda ixtiyoriy B nuqta tanlab olamiz $B \in l$.
- Hosil bo'lgan [AB]-kesmani haqiqiy uzunligini to'g'ri burchakli uchburchak usuldan foydalanib aniqlaymiz $|AB| = |A B_0|$.
- Haqiqiy uzunlikka A nuqtadan boshlab uzunligi 30mm teng bo'lgan [AK]-kesma o'lchab qo'yamiz $|A K_0| = 30\text{mm}$.
- K_0 -nuqtadan [A B]ga perpendikulyar chizib K nuqtani, so'ng undan [ox]-o'qqa perpendikulyar bog'lash chiziq chizib, uni [A B] bilan kesishgan K nuqtani belgilaymiz. Javob: $l \in |AK| = |A K_0| = 30\text{mm}$.

